

notitie

Verzamelde reacties publieke consultatie
SEPA

Datum
18 maart 2011

Lijnparaaf	Medeparaaf	Afschrift aan

De staatssecretaris van Economische Zaken heeft op maandag 17 september 2007 het actieplan open standaarden en open source software aan de Tweede Kamer gestuurd. Het doel van het actieplan is om de informatievoorziening toegankelijker te maken, onafhankelijkheid van ICT leveranciers te creëren en de weg vrij te maken voor innovatie.

Een onderdeel van het actieplan is het opstellen van een lijst met standaarden, die vallen onder het principe "pas toe of leg uit" (comply-or-explain). Het College Standaardisatie spreekt zich uit over de standaarden die op de lijst zullen worden opgenomen, o.a. op basis van een expertbeoordeling van de standaard. De expertbeoordeling van SEPA heeft plaatsgevonden tijdens een bijeenkomst op donderdag 3 februari 2011. Conform procedure is het expertadvies vijf weken publiek geconsulteerd. Dit document bevat alle ontvangen reacties op de consultatieronde van SEPA.

In dit document vindt u achtereenvolgens de reacties van:

- Belastingdienst
- Kamer van Koophandel
- Ministerie van Justitie
- Royal Bank of Scotland

Reactie Belastingdienst

Datum
18 maart 2011

3.2 Vragen over hoofdstuk 1 van het expertadvies ("Doelstelling expertadvies")

Vraag:

1. Nee.

3.3 Vragen over hoofdstuk 2 van het expertadvies ("Toepassing- en werkingsgebied")

Vraag:

2. Ja.

3. Ja.

3.4 Vragen over hoofdstuk 3 van het expertadvies ("Toetsing van de standaard aan de criteria")

Vraag:

4. Ja.

5. Ja.

6. Ja.

7. Ja.

3.5 Vragen over hoofdstuk 4 van het expertadvies ("Advies aan Forum en College")

Vraag:

8. Ja.

9. Ja.

10. Ja.

3.6 Resterende inhoudelijke opmerkingen

Vraag:

11. Nee.

Opmerkingen van de vertegenwoordiger van de Belastingdienst in de expertgroep

1. Al mijn opmerkingen zijn correct verwerkt in het expertadvies en ik vind dat in het advies erg goed de mening van de expertgroep is verwoord.
2. Ik adviseer jullie om werk te maken van de 3 aanbevelingen in managementsamenvatting (die in het verdere advies uiteraard ook benoemd zijn).
3. Ik vind de begeleiding van dit proces tot nu toe vanuit het Forum Standaardisatie door Wil Janssen en Matthijs Punter een compliment waard.
4. In het advies onder punt 3.4.5 Migratie wordt gesteld dat de migratie naar SEPA-standaarden veel inspanningen vereist op zowel technisch als procesmatig gebied. Dit onderschrijf ik volmondig.

Reactie Kamer van Koophandel

Datum
18 maart 2011

Memo

aan
Bureau Forum Standaardisatie

van
Rob Spoelstra

kenmerk

datum
11 maart 2011

onderwerp
Consultatie SEPA-standaarden

L.S.,

Hierbij reageren wij op uw schriftelijke verzoek van 14 februari 2010 om te reageren op het voorstel om twee SEPA-standaarden toe te voegen aan de lijst van open standaarden waarvoor het 'comply-or-explain' principe geldt.

1. Zijn er volgens u in deze toelichting aanvullingen of anderszins wijzigingen nodig, gezien vanuit het doel van het document (het Forum en College Standaardisatie voorzien van een inhoudelijk relevante toelichting op de SEPA-standaarden). [paragraaf 1.1 t/m 1.7 van het expertadvies].

Nee.

2. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde functionele toepassingsgebied van de SEPA-standaarden? [paragraaf 2.1 van het expertadvies]

Ja.

3. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde organisatorische werkingsgebied van de SEPA-standaarden? [paragraaf 2.2 van het expertadvies]

Ja.

4. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de openheid van de SEPA-standaarden? [paragraaf 3.1 van het expertadvies]

Ja.

5. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de bruikbaarheid van de SEPA-standaarden? [paragraaf 3.2 van het expertadvies]

Ja.

6. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake het potentieel van opname van de SEPA-standaarden op de lijst met open standaarden? [paragraaf 3.3 van het expertadvies]

Datum
18 maart 2011

Ja.

7. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de impact van de SEPA-standaarden? [paragraaf 3.4 van het expertadvies]

Ja.

8. Bent u het eens met de samenvatting van de overwegingen van de expertgroep? [paragraaf 4.1 van het expertadvies]

Ja.

9. Bent u het eens met het advies van de expertgroep aan het Forum en College Standaardisatie m.b.t. opname van de standaarden op de lijst? [paragraaf 4.2.1 van het expertadvies]

Ja.

10. Bent u het eens met de aanbevelingen van de expertgroep aan het Forum Standaardisatie? [paragraaf 4.2.1 van het expertadvies]

Ja.

11. Is/zijn er volgens u nog andere informatie of overwegingen omtrent de SEPA-standaarden die aan het Forum en College Standaardisatie zou moeten worden meegegeven voor een besluit over het opnemen van de SEPA-standaarden op de lijst met standaarden?

Nee.

Met vriendelijke groet,

Rob Spoelstra
Informatiearchitect KvK Nederland

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

**Directie Inkoop en
Informatisering**
Justitiële Informatiedienst

Schedeldoekshaven 131
2511 EM Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
H. Biersteker
Informatiearchitect

Datum 11 maart 2011
Onderwerp Standpunt MV&J inzake de SEPA standaarden

Ons kenmerk
110311

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte heer/mevrouw,

MV&J geeft gehoor aan het verzoek tot openbare consultatie voor de SEPA standaarden. De beantwoording van het elftal vragen is opgenomen in dit document. MV&J kent geen formeel bezwaar tegen opname van de SEPA standaarden SCT en SDD op de lijst van pas toe of leg uit.

1. Zijn er volgens u in deze toelichting aanvullingen of anderszins wijzigingen nodig, gezien vanuit het doel van het document (het Forum en College Standaardisatie voorzien van een inhoudelijk relevante toelichting op de SEPA-standaarden). [paragraaf 1.1 t/m 1.7 van het expertadvies].

SCT en SDD zijn standaarden, die gevormd worden door de internationale standaarden IBAN, BIC en ISO20022. Deze standaarden worden wettelijk verplicht gesteld, is de verwachting. Wat is de meerwaarde van het accorderen en het plaatsen van SCT en SDD op de lijst voor pas toe of leg uit? Een nadere toelichting geeft houvast. ISO20022 voor structuur, SCT en SDD voor de semantiek of beide?

Zijn de richtlijnen van de Europese commissie en de voorschriften binnen de standaarden verenigbaar of zijn er noemenswaardige verschillen?

2. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde functionele toepassingsgebied van de SEPA-standaarden? [paragraaf 2.1 van het expertadvies]

Ja

3. Bent u het eens met het door de expertgroep geadviseerde organisatorische werkingsgebied van de SEPA-standaarden? [paragraaf 2.2 van het expertadvies]

De impact voor de overheid verdient een nadere toelichting. Navraag leert dat verschillende overheidsinstantie bezig zijn met implementatie.

4. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de openheid van de SEPA-standaarden? [paragraaf 3.1 van het expertadvies]

Ja

5. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de bruikbaarheid van de SEPA-standaarden? [paragraaf 3.2 van het expertadvies]

Directie Inkoop en Informatisering
Justitiële Informatiedienst

Datum
11 maart 2011

Ons kenmerk
110311

Het expertgroepadvies geeft aanleiding tot een aanvullende vraag. In hoeverre is er sprake van 1 standaard. Een sterke relatie met de implementatie is aanwezig. De zinsnede: *Meer eenduidigheid is gewenst, zowel voor wat betreft de vormgeving van het koppelvlak als de manier van koppelen en testen.* verdient een nadere verklaring. Hoe wordt zorg gedragen voor het inperken van het risico van deviatie?

Er is nog geen praktijkervaring met SDD in het Nederlandse publieke domein. Met deze wetenschap lijkt 1 pilot onvoldoende houvast te bieden. Wat zijn de buitenlandse initiatieven en wat is de wijze waarmee Nederland het risico verder kan inperken?

6. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake het potentieel van opname van de SEPA-standaarden op de lijst met open standaarden? [paragraaf 3.3 van het expertadvies]

Ja

7. Bent u het eens met de conclusie van de expertgroep inzake de impact van de SEPA-standaarden? [paragraaf 3.4 van het expertadvies]

Ja, Introductie van SEPA omhelst wezenlijke risico's voor de bedrijfsvoering. Punt 5 geeft aanleiding tot aanvullende maatregelen. Een pilot die representatief is voor de Nederlandse situatie geeft meerwaarde.

8. Bent u het eens met de samenvatting van de overwegingen van de expertgroep? [paragraaf 4.1 van het expertadvies]

Voor de standaard SDD moeten aanvullende garanties aanwezig zijn. Een aanvulling ten aanzien van deze standaard is gewenst.

9. Bent u het eens met het advies van de expertgroep aan het Forum en College Standaardisatie m.b.t. opname van de standaarden op de lijst? [paragraaf 4.2.1 van het expertadvies]

Ja

10. Bent u het eens met de aanbevelingen van de expertgroep aan het Forum Standaardisatie? [paragraaf 4.2.1 van het expertadvies]

Ja

11. Is/zijn er volgens u nog andere informatie of overwegingen omtrent de SEPA-standaarden die aan het Forum en College Standaardisatie zou moeten worden meegegeven voor een besluit over het opnemen van de SEPA-standaarden op de lijst met standaarden?

Het expertadvies maakt ten dele duidelijk wat de urgentie is voor standaardisatie. De relatie overheid en het bancaire stelsel kan prominenter op de voorgrond treden. De standaard moet zich bewijzen in de praktijk. Afhankelijk van de context vindt een specifieke implementatie plaats. Het stimuleren van de standaard voor het Europees betalingsverkeer is een groot goed. Er is nog geen ervaring met SDD. De standaard vraagt meer van de administratie dan tot nu toe voor de huidige binnenlandse incasso gebruikelijk is. Wat zijn de aanvullende maatregelen?

Met vriendelijke groet,

H. Biersteker
Informatiearchitect

**Directie Inkoop en
Informatisering**
Justitiële Informatiedienst

Datum
11 maart 2011

Ons kenmerk
110311

Reactie Royal Bank of Scotland

Datum
18 maart 2011

Geachte heer / mevrouw,

Hierbij een reactie namens The Royal Bank of Scotland op het Expertadvies SEPA-standaarden, als onderdeel van de lopende consultatieronde. RBS wordt gezien als een marktleider in het gebruik van ISO20022 XML standaarden en is lid van verschillende Nederlandse en internationale fora die zich met verdere ontwikkeling en standaardisatie van zowel SEPA als van XML bezighouden. Mij is via Peter Potgieser gevraagd om namens RBS te reageren. Binnen RBS ben ik verantwoordelijk voor het globale aanleveringskanaal voor betalingsinstructies en neem ik deel aan internationale fora met het oog op toepassing van XML standaarden tussen bedrijven en banken.

Vraag 1

Het advies is uitgebreid uitgewerkt, maar is op enkele belangrijke punten onduidelijk of negeert bepaalde factoren die zeer relevant zijn.

- Een fundamenteel punt van onduidelijkheid in het Expertadvies is wat het advies exact dient te omvatten: enerzijds lijkt het document zich te richten op het gebruik van de ISO20022 XML standaard om SEPA transacties te initiëren, terwijl anderzijds naar SEPA standaarden wordt verwezen. SEPA is echter slechts een transactietype en geen uitwisselingsstandaard: dit zal binnen het forum boven alle twijfel verheven moeten zijn of het veroorzaakt verwarring. Hoewel dit onderscheid uiteindelijk uit de tekst valt op te maken, zal dit absoluut moeten worden verduidelijkt: het document gebruikt nu afwisselend betalingstype en betalingsformaat om hetzelfde te duiden, of probeert zelfs twee verschillende zaken uit te werken. Dit is verwarrend voor de neutrale lezer.
- Tevens vormt de SCT en SDD rulebook standaard voor gebruik tussen publieke instellingen en banken slechts een aanbeveling en geen daadwerkelijk vereiste standaard (binnen SEPA zijn enkel harde requirements bij het uitwisselen van transacties tussen banken vastgelegd). Dit betekent dat formeel gezien banken deze standaard op andere wijze zouden mogen ondersteunen (hoewel praktisch onwenselijk en vandaar ook de noodzaak tot standaardisatie).
- Het document houdt bovendien geen rekening met het wereldwijde initiatief van banken en corporates (in samenwerking met SWIFT) om tot interoperabiliteit van XML standaarden te komen in het Common Global Implementation (CGI) forum - zie swiftcommunity.net/cgi. Dit initiatief is in 2010 op SIBOS gelanceerd en bevat de grotere internationale banken, naast ERP providers als SAP en Oracle maar ook grote bedrijven als Microsoft en General Electric. Onder meer RBS en ING doen hier vanuit Nederlands perspectief aan mee, met daarnaast vele andere internationale banken. SEPA credit transfer en SEPA direct debit maken uiteraard onderdeel uit van deze wereldwijde versie van de standaard, waarbij aanbevelingen van de EPC worden gevolgd met daarbij maatregelen om interoperabiliteit van berichten te bevorderen. Het staat iedere partij vrij om bij dit initiatief aan te haken, via een eenvoudige registratieprocedure. Geen van de deelnemers in het expertforum maakt momenteel onderdeel uit van het CGI initiatief.
- Het in het verleden gevolgde traject om EPC aanbevelingen te volgen heeft juist tot een grote hoeveelheid nuanceverschillen geleid tussen banken, wat tot de in het document genoemde ontevredenheid vanuit bedrijven / publieke

instellingen heeft geleid. Juist vanuit dat perspectief is het verstandig om niet enkel vanuit EPC perspectief naar dit vraagstuk te kijken.

Datum
18 maart 2011

Het is vanuit het perspectief van RBS zeer wenselijk om vanuit een customer-to-bank perspectief naar zowel CGI als EPC te verwijzen, aangezien de algemene verwachting is dat voor customer-to-bank XML implementaties de CGI interpretatie de de facto wereldwijde standaard zal worden die leidt tot een sterk verbeterde interoperabiliteit. Elke afwijking hiervan zou zowel grote bedrijven als banken voor additionele investeringen stellen. Een strakkere implementatie van EPC aanbevelingen in Nederland alleen zou voor internationale banken juist tot concurrentiebarrières kunnen leiden door de noodzaak tot landspecifieke investeringen.

Vraag 2

Vanuit een klantperspectief is het risicovol om enkel naar SEPA te kijken. Reden is dat klanten niet enkel betalingen initiëren die binnen het werkgebied van SEPA vallen, maar ook naar andere bestemmingen of in andere valuta. Vanuit het werkmodel van de klant is een SEPA interpretatie alleen voor het functionele toepassingsgebied te beperkt: de klant zal juist de ISO20022 XML standaard willen gebruiken om ook andere betalingstypes toe te passen (waar nu bijvoorbeeld BTL91 wordt toegepast). Verder past ook hier een verwijzing van incorrect gebruik van de term "SEPA-standaarden".

Vraag 3

Wij zijn het eens met het door de expertgroep geadviseerde organisatorische werkgebied voor dit specifieke initiatief.

Vraag 4

Deze sectie hoort voor customer-to-bank gebruik te verwijzen naar de eerder genoemde Common Global Implementation standaard, naast EPC aanbevelingen.

Vraag 5

Wat betreft bruikbaarheid worden in het advies enkele aannames gedaan die, gezien vanuit de praktijk, niet door de EPC richtlijnen kunnen worden waargemaakt. Dit heeft onder meer te maken met de vrijwillige basis van EPC richtlijnen. Een goed voorbeeld is welke versie van de ISO20022 XML berichten dient te worden toegepast voor het gebruik van SEPA transacties. Hier zijn geen dwingende regels toe en ook vanuit voorgestelde regelgeving wordt niet duidelijk welke versie van XML in de toekomst zal moeten worden toegepast (het is nog maar zeer de vraag of dit zelfs zal worden vastgelegd). Dit betekent dat het nauwgezet volgen van de EPC aanbeveling niet direct bijdraagt tot interoperabiliteit tussen verschillende banken.

- Vanuit een bedrijfsperspectief is interoperabiliteit vanuit EPC een aanzienlijk probleem. Een goed voorbeeld is de identificatie van de initierende partij in het XML bericht: hier doet de EPC enkele aanbevelingen voor de klant-naar-bank standaard, maar de praktijk leert dat banken hierbij voor uiteenlopende implementatievormen hebben gekozen zelfs al liggen die elk binnen de EPC aanbeveling. Vanuit het perspectief van RBS zou toepassing van de CGI standaard hier soelaas kunnen bieden doordat deze standaard zich ook expliciet richt op interoperabiliteit.
- Verder verwijst de Expertgroep naar het verschillend omgaan met het koppelen en testen van hun op SEPA-gebaseerde XML-koppelvlak, waarbij meer eenduidigheid zou zijn gewenst. Bij het lezen van dit stuk is niet duidelijk wat hiermee wordt bedoeld en kan ik niet aangeven of ik het hier al dan niet mee eens ben. Wanneer dit echter leidt tot een verzoek / eis aan banken om additionele testinstrumenten toe te passen, dan zou dit vanuit een international perspectief concurrentiebeperkend kunnen werken.

Vraag 6

RBS ondersteunt het streven om ISO20022 XML standaarden op een bankonafhankelijke wijze te ondersteunen; wij behoren internationaal gezien tot de leidende banken op dit vlak en zullen het potentieel van de standaard zeker niet tegenspreken.

Datum
18 maart 2011

Dit potentieel kan echter enkel worden waargemaakt, en dan met name de verwijzing naar leveranciersonafhankelijkheid, als de toe te passen standaarden enkel zo worden toegepast dat zowel Nederlandse als internationale partijen een gelijk speelveld hebben. Dit is mogelijk in strijd met enkele eerder genoemde punten in de aanbeveling, zoals verzoek tot standaardisatie van het koppelvlak en faciliteiten ten behoeve van het koppelen en testen, en het toepassen van EPC aanbevelingen.

Op het vlak van interoperabiliteit voldoen de EPC aanbevelingen niet, dit is bewezen in eerdere ervaringen van uiteenlopende bedrijven bij de implementatie van het SEPA transactietype. Derhalve is het niet wenselijk om op basis van EPC aanbevelingen het "pas toe of leg uit" principe toe te passen.

Vraag 7

Wij zijn het eens met de conclusie inzake de impact van toepassing van ISO20022 XML formaten voor het gebruik van SEPA transactietypes. Enige punt van discussie is wat exact (de verwoording) op de lijst van Open Standaarden op dient te worden genomen.

Vraag 8

Op basis van eerdere vragen en de reactie hierop volgt RBS de aanbevelingen van de expertgroep niet volledig. De manier waarop de EPC aanbevelingen zijn gepubliceerd heeft geleid tot onduidelijkheid in de markt, wat een gebrek aan interoperabiliteit heeft veroorzaakt. Een oplossing hiervoor is niet te vinden door de EPC aanbevelingen te adopteren, maar door de CGI standaard te implementeren. Daarnaast zouden pogingen tot afstemming op het vlak van koppelingen kunnen leiden tot beperking in de keuzevrijheid van instellingen in het bereik van dit advies.

Vraag 9

Het toevoegen van ISO20022 XML standaarden aan de lijst van Open Standaarden wordt door RBS ondersteund, op detailvlak zal echter verdere inhoudelijke uitwerking nodig zijn met betrekking tot de toepassing van deze open standaard aangezien de EPC aanbevelingen niet voldoen. Het advies zal bovendien niet moeten verwijzen naar SEPA-standaarden maar naar de term "ISO20022 XML gebruik ten behoeve van toepassing van SEPA". Derhalve zijn wij het niet eens met het volledige advies.

Vraag 10

De aanbeveling tot een conformiteitstoets wordt in beginsel door RBS ondersteund, maar is momenteel nog te onduidelijk om concreet te ondersteunen.

Vraag 11

Het eerder genoemde Common Global Implementation (CGI) initiatief zou waardevolle input leveren voor het advies / besluit, indien meegenomen. Dit is de enige manier om interoperabiliteit van XML standaarden te bevorderen.

Kind regards,

Peter Hoogervorst

Product Manager Direct Channels
Global Transaction Services - ICM
The Royal Bank of Scotland N.V.
Paasheuvelweg 25, Amsterdam, NL